

**Esite sinulle, joka saat
Metvix (MAL) -päivänvalohoitoa
aktiinisiin keratooseihin**

Tämä materiaali on tarkoitettu hoidosta vastaavan henkilökunnan jaettavaksi.

Aktiiniset keratoosit – kysymyksiä ja vastauksia

Mitä aktiiniset keratoosit ovat?

Aktiiniset keratoosit ovat okasolusyövän esiaste. Kyseessä on ultraviolettisäteilyn (UV) pitkän ajan kuluessa aiheuttama ihon lievä solumuutos. Muutoksia ilmaantuu etenkin auringolle altistuville ihoalueille. Usein ne ovat punertavia ja niissä on pieniä, kovia hilseileviä kohtia. Aluksi aktiinisia keratooseja on yleensä muutamia, mutta ei ole mitenkään tavatonta, että vuosien mittaan alueelle kehittyy lukuisia aktiinisia keratooseja. Aktiiniset keratoosit aiheuttavat usein kutinaa ja ärsytystä. Toisinaan ne voivat haavautua.

Miksi näitä ihomuutoksia kannattaa hoitaa?

Aktiiniset keratoosit ovat useimmiten vaarattomia, mutta voivat joissakin tapauksissa kehittyä okasolusyöväksi, joka on pahanlaatuinen ihosyöpä. Koska ennalta ei voi tietää, mitkä aktiiniset keratoosit ovat vaarassa muuttua tällaisiksi, on ihomuutosten hoitaminen ajoissa tärkeää.

Kuinka yleisiä aktiiniset keratoosit ovat?

Ihosyöpä on nopeimmin yleistyvää ja samalla myös yleisin syöpä.¹ Aktiiniset keratoosit ovat niin kutsutun okasolusyövän esimuoto. Esim. Ruotsissa arvioidaan olevan vuosittain jopa 70 000 - 100 000 uutta tapausta.²

Uusiutuuko vaiva? Tarvitsenko jatkossakin hoitoa?

Aktiiniset keratoosit ovat kroonisia ihomuutoksia. Siksi niiden varhainen havaitseminen, tehokas hoitaminen ja uusien muutosten ehkäiseminen on tärkeää. Lääkäriin pitää säännöllisesti tutkia ihosi päättääkseen, tarvitaanko uutta hoitoa.

1. Sosiaalihuollituksen raportti, tammikuu 2014
<http://www.socialstyrelsen.se/nyheter/2014januari/hudcancerdencancerformsomokarmest>

2. <http://fi.wikipedia.org/wiki/Aurinkokeratoosi>

Mitä voin itse tehdä uusien muutosten ehkäisemiseksi?

Koska vaurioiden aiheuttaja on aurinko, on hyvä jatkossa suojata iho auringonvalolta. Käytä suurimman osan vuodesta suojaavia vaatteita sekä aurinkovoidetta, jossa on korkea suojakerroin. Jäljempänä tässä esitteessä on lisätietoa aiheesta.

Miten iso on hoidettava alue?

Lääkäri arvioi tämän. Huomaa, että hoidettava alue voi olla suurempi kuin pelkästään paljaalla silmällä näkyvä ihottuma ja ihomuutokset. Tämä on ennaltaehkäisevää hoitoa. Vaikka ihossa ei vielä näkyisi muutoksia, se voi silti olla vahingoittunut ja vaurioita voi tulevaisuudessa kehittyä. Metvix-päivänvalohoito soveltuu erityisen hyvin hoidoksi, kun aktiinisia keratooseja on suurella alueella, sillä päivänvalohoito on käytännössä kivutonta olipa hoidettava ihoalue minkä kokoinen tahansa.

Olen aiemmin saanut lampun avulla annettua valohoitoa, miten se eroaa päivänvalohoidosta?

Valohoito voidaan toteuttaa myös siten, että iho altistetaan punavalolle erityisen lampun avulla. Tutkimukset ovat osoittaneet, että päivänvalohoito on käytännössä kivutonta, kun taas lampun avulla toteutettu hoito voi aiheuttaa kipua. Kipu menee kylläkin ohi kohtalaisen nopeasti valoaltistuksen loputtua. Tietyt ihosyöpätyypit vaativat lampun avulla toteutettavaa valohoitoa. Lääkäri tekee arvion tästä.

Mies, jolla on auringon aiheuttamia vaurioita kasvoissa ja pääläella sekä näkyviä aktiinisia keratooseja koko alueella.

Lähikuva otsasta, jossa on useita aktiinisia keratooseja ja auringon vaurioittamaa ihoa.

Miten Metvix®-emulsiovoidetta levitetään?

1

SUOJAUS

Levitä alueelle kemiallisia (ei fysikaalisia) suodattimia sisältävää aurinkosuojavoidetta vähintään 15 minuuttia ennen hoitoa. Tämän voi tehdä myös aamulla kotona.

2

ESIKÄSITTELY

Hoitavassa yksikössä: iho kaavitaan kevyesti ennen hoitoa.

3

HOITO

Metvix-emulsiovoidetta levitetään ohuelti hoidettavalle alueelle.

4

PÄIVÄVALOALTISTUS

Mene ulos päivänvaloon 30 minuutin kuluessa voiteen levittämisestä. Valmistaudu oleskelemaan ulkona kahden tunnin ajan. Älä käy välillä sisällä.

5

PÄIVÄVALO- ALTISTUKSEN JÄLKEEN

Mene sisälle kahden tunnin kuluttua ja pese voide pois vedellä. Vältä tämän jälkeen alueen altistamista päivänvalolle 48 tunnin ajan. Suojaa iho aurinkovoiteella tai vaikka hatulla.

Valmista tuli, hoito on ohi! Lue seuraavalta sivulta lisää ihon hoitamisesta seuraavien päivien aikana.

Olet ehkä saanut lääkäriajan seurantakäynnille noin kolmen kuukauden päähän.

Pysyttele ulkona täydessä valossa – auringossa tai puolivarjossa – koko kahden tunnin ajan käymättä välillä sisällä. Sisälle meno tämän kahden tunnin aikana voi aiheuttaa kipua ihosta, kun tulet takaisin ulos. Vältä pimeitä paikkoja, joihin päivänvalo ei yllä. Hoidon teho ei parane, vaikka oleskelsit ulkona kauemmin kuin kaksi tuntia.

Hoidon jälkeen

Hoidon jälkeen iho punoittaa ja muutamia päiviä myöhemmin siihen voi ilmestyä rakkoja ja haavoja. Haavat voi tarvittaessa suojata kevyesti laastarilla. Iho voi myös turvota. Tämän jälkeen iho paranee, kun haavojen päälle syntyy rupi. Haavojen parantuminen kestää kokonaisuudessaan yhdestä kahteen viikkoa. Punoitus vähenee vähitellen sen jälkeen.

Hoidettu alue pitää suojata auringonvalolta hoitopäivän ja sitä seuraavien päivien (48 tunnin) ajan. Voit käyttää pehmentävää voidetta, jos iho tuntuu kuivalta. Ihon puhdistukseen on parasta käyttää vettä ja tarvittaessa mietoa puhdistusainetta. Metvix-emulsiovoiteen käytöllä fotodynaamisen hoidon kanssa saavutetaan useimmiten erittäin hyvä kosmeettinen tulos.

ENNEN hoitoa
Useita aktiivisia
keratooseja otsalla

PÄIVÄ 3
Hoidon jälkeen

PÄIVÄ 5
Hoidon jälkeen

10 VIIKKOA hoidon jälkeen
Erinomainen kosmeettinen
lopputulos.

Ihosyövän ehkäisy

Aurinkokeratoosin, Bowenin taudin (pinnallinen okasolusyöpä) ja tyvisolusyövän pääasiallinen aiheuttaja on UV-säteily. Potilailla, joilla on ollut ihosyöpä tai sen esiaste, on merkittävästi suurentunut riski uusien muutosten kehittymiselle. Erityisesti ihosyövän jo sairastaneen on tärkeää suojautua liialliselta auringonvalolta. Ihon punoitus tunteja ulkona oleskelun jälkeen on merkki ihoon tulleesta vauriosta ja sen aiheuttamasta tulehdusreaktiosta.

Vinkkejä auringossa oleiluun

Suunnittele ulkoilu niin, ettet altistu UV-säteilylle sen ollessa voimakkaimmillaan (noin klo 10–16). Auringolta suojaudutaan peittämillä, tiiviskudoksisesta kankaasta valmistetuilla vaatteilla sekä aurinkolaseilla ja leveälierisellä hatulla. Kaikkia ihoalueita ei kuitenkaan voi peittää vaatteilla ja ne altistuvat UV-valolle. Nämä alueet tarvitsevat tehokasta suojavoidetta, joka suojaa sekä UVB- että UVA-säteilyltä.

UVA- ja UVB-suoja

Actinica Lotion® on aurinkosuojavoide, joka on kehitetty erityisesti henkilöille, joilla on suurentunut riski kehittää aktiivisia keratooseja ja okasolusyöpää. Näitä henkilöitä ovat esimerkiksi ne, joilla

on tai on ollut aktiivisia keratooseja, ja ne, joiden vastustuskyky on lääkityksen vuoksi alentunut, sekä ne, jotka esimerkiksi työssään tai vapaa-ajallaan altistuvat runsaasti UV-säteilylle.

Kliinisen tutkimuksen mukaan Actinica Lotion -valmisteen säännöllinen käyttö kahden vuoden havainnointijakson aikana johti seuraavaan¹:

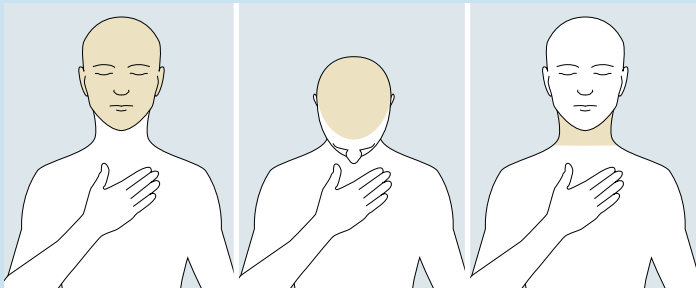
- aktiiviset keratoosit vähenivät 53 %
- uusia okasolusyöpiä ei kehittynyt

Actinica Lotion -valmisteen tarkkaan valikoidut kemialliset suodatinaineet suojaavat erittäin tehokkaasti sekä UVB-että UVA-säteilyltä ja täyttävät erittäin tehokkaan UV-suojan vaatimukset (tiukin vaatimustaso).

Standardoitu annostelupumppu varmistaa Actinica Lotionin oikean annostelun (0,46 grammaa pumpun painallusta kohti).

Actinica Lotionin annosteluohje:

Kasvot korvat mukaan lukien: Vähintään kaksi pumpun painallusta.

Hiukseton päänahka: Vähintään yksi pumpun painallus.

Kaula: Vähintään yksi pumpun painallus.

Milloin Actinica Lotionia tulee käyttää?

Parhaan suojan saamiseksi Actinica Lotionia tulee levittää joka aamu niille ihoalueille jotka tulevat altistumaan UV-säteilylle ja jotka eivät ole vaatteiden peitossa. Actinica Lotionia tulee käyttää joka päivä vuoden ympäri, osana päivittäistä rutiinia, myös niinä päivinä kun aurinko ei paista.

Actinica Lotion tulee levittää iholle ennen altistumista UV-säteilylle. Jos käytät kosmeettisia tuotteita, anna Actinica Lotionin imeytyä hyvin ihoon ennen muiden tuotteiden levittämistä.

Actinica Lotion antaa hyvin tehokkaan suojan useiksi tunneiksi, mutta ihoa ei pidä koskaan altistaa liikaa auringon säteille. Oikein käytettynä Actinica Lotion auttaa ehkäisemään UV-säteilyn aiheuttamia vaurioita, mutta se ei tarkoita, että voisit käyttää tuotetta oleskellaksesi pidempään ulkona.

Miten Actinica Lotionia käytetään?

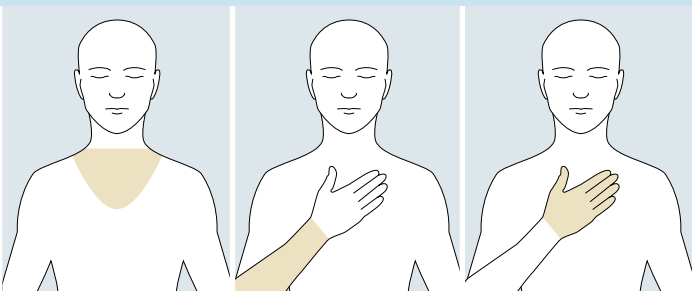
Suojataksesi ihoasi tehokkaasti on tärkeää, että levität Actinica Lotionia annosteluohjeiden mukaisen määrän. Actinica Lotionin standardoitu annostelupumppu takaa, että saat jokaisella painalluksella aina saman määrän Actinica Lotionia. Voit siten olla varma, että annostus on oikea ja ihon suojaus niin tehokasta kuin mahdollista.

Actinica Lotionin oikea annostus on noin 2 mg ihon neliösenttimetriä kohden – kts. alla oleva kuvasarja.

Lisätietoa Actinica Lotion -valmisteesta on sivustolla www.actinica.fi

Viite: I. Ulrich C et al. Prevention of non-melanoma skin cancer in organ transplant patients by regular use of a sunscreen: a 24 months, prospective, case-control study. Br J Dermatol 2009;161:78-84.

Rintakehä:

Vähintään yksi pumpun painallus.

Käsivarsi kyynärpästä

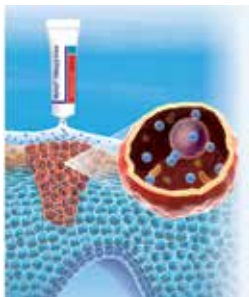
alaspäin: Vähintään kaksi pumpun painallusta.

Kämmenselkä:

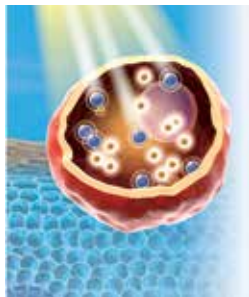
Vähintään yksi pumpun painallus.

Mitä on fotodynaaminen Metvix-hoito päivänvalon kanssa?

Fotodynaamisesta hoidosta eli päivänvalohoidosta käytetään toisinaan lyhennettä PDT (photodynamic therapy).

Metvix-emulsiovoide tunkeutuu erityisesti vaurioituneiden ihosolujen (aktiiviset keratoosit) sisään ja tuhoaa ne. Hoitoa käytetään tiettyjen vaurioiden sekä kasvojen ja päänahan alueen hoitamiseen.

Kun emulsiovoide levitetään iholle, sen vaikuttava aine muuttuu valolle herkäksi protoporfyrini IX:ksi, joka reagoi päivänvalon kanssa. Kun oleskelet ulkona kahden tunnin ajan, emulsiovoide muuttuu protoporfyrineiksi, jotka valon kanssa reagoidessaan tuhoavat vaurioituneet solut ja aktiiviset keratoosit.

Metvix-emulsiovoiteen levittämisäika: _____

Aika siirtyä ulos päivänvaloon: _____

Aika mennä takaisin sisään ja pestä Metvix-emulsiovoide pois: _____

 GALDERMA

Galderma Nordic AB, Seminariegatan 21, SE-752 28 Uppsala, Ruotsi
Puh +46 18 444 03 30, www.galdermanordic.com, nordic@galderma.com